

МЪСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VII.

Май, 1898.

Брой 5.

ПОДРАЖАНИЕ И ПРИМѢРЪ.

Нѣма ни най малко сѫмнѣние че ний сме родени подражатели. Това ся вижда още въ най ранната ни възрастъ. Едвамъ земе да лази, да произнася по нѣкой слогъ отъ думи, много прѣди да е въ състояние да распознава дѣсната отъ лѣвата си рѣка. дѣтето вече дава знакове на подражание. Дали съзнательно или не, то издава звукове, прави движения, старае да ся да върши нѣща точно каквито е забѣлѣжило да правятъ неговитъ родители. Колкото повече рѣсте, толкова повече то подражава и усвоява думите и дѣлата на родителите си, докдѣто, до една известна възрастъ, прѣди то да е въ състояние да мисли и рѣшива за себе си, ний виждаме у него единъ отпечатъкъ на цѣлия характеръ на баща и майка. Нѣ дѣцата не сѫ самитъ подражатели. Подражанието е обща характеристика на всяка възрастъ и всякое съсловие. Така на примеръ, ученикътъ подражава учителя; простия, учения; спромаха, богатия; долния, по горния. Катадневнитъ ни срѣщания съ разни личности подтвърдяватъ това. Мнозина, които едвамъ ли могатъ да си запишатъ името на Български, ще изговарятъ колкото е възможно по често думитъ „Адио,“ „Мерси — като че е унижение да кажатъ на майчиния си язикъ „Сбогомъ,“ „Благодаря“ — вида ся за да ся прѣпорожчатъ и тѣ за учени или интелигентни. Излѣзе нѣкоя

мода, половинъ метръ отъ роклята да ся влѣче по земята — нѣщо което може да е умѣстно за една дама която не пѫтува пѣши и живѣе въ чисти и хубаво постлани стаи — и изведеніжъ я присвояватъ всички, па мѣтжъ праховетъ изъ улиците съ роклитъ си и често занасята у дома си нѣкоя заразителна болѣсть. Скимне на нѣкой царь да носи известна форма брада. Изведеніжъ единъ сатъръ прѣминова прѣзъ всички бради въ царството и ги прѣбръща въ формата на царската брада. И тъй нататъкъ, подражание въ всичко. Човѣци сме, ще подражаваме; и даже това е една наследническа наклонностъ у насъ. Когато гледаме и слушаме за човѣци пълни съ благостъ, себепожъртуване, благодѣяніе, благочестие и гордѣцъ патриотизъ, у насъ ся поражда желание и ний да бѫдемъ такъви. То се знае че никой не трѣбва да желае за себе си горнитъ добродѣтели само за да чуе похвала отъ човѣцитъ, защото тѣ трѣбва да сѫ слѣдствия на истинската му човѣщина, нѣ фактъ е че мнозина сѫ ги обсебили и практикували само по подражане на добри човѣщи въ разни врѣмена.

Нѣ подражанието е и опасно. Човѣцитъ сѫ суетни, и ако нѣма кой да ги съвѣтва и направлява тѣхните наклонности, тѣ ще подражаватъ десетъ пѫти по лѣсно злото отъ колкото доброто. За Платона ся казва че билъ съ криво рамо, и неговитъ ученици като искали да го подражаватъ въ всич-

ко, пълнили едното си рамо съвърхна та да същ точно като учителя си, съ криво рамо. Тъй може да същ сполучили да го подражаетъ въ кривото му рамо, нък не и въ философията му. Тъй и днешъ подражанието на лошото е по лъсно. Момчето гледа баща си или по старитъ че пушатъ цигари, че дрънкатъ чашите съ ройното винце, че играятъ карти, че говорятъ разни безсолни думи, че безъ всяко стеснение ся впускатъ въ развратъ, че хулятъ религията, и не зачитатъ Бога, и несъзнателно почне да практикува същите нънца. Е, не е ли то бъдещия гражданинъ, и бива ли то да остане по доля отъ предшествениците? То почнува съ цигара и чашата, често испърво на шега. Тъй му причиняватъ главоболие и бълване до изригване червата, нък то търпи, ще побъди и ще ся научи като онъзи които подражава. То го счита геройство да може майсторски да песува, и ученичество да пръзира религията и да не почна Бога; защото то върви по стъпките на по голъмите и по ученините които то мисли за герои и пръзирни, и, следователно достойни за подражание.

Сега, ако до една голъма степенъ характера зависи на подражание, какъвъ тръбва да бъде пръзира на подражаемите? Нък кои същ подражаемите? Само голъмите, богатите и ученините? Не, всички; защото колкото и да е сиромахъ и прости единъ человекъ, той си има една сфера въ която той упражнява извъстно влияние, въ която ся подражаватъ дълата му.

Желаешъ ли доброто на дълата си? Тогава избери имъ другари съ добро поведение, и дай имъ въ раждатъ книги съ нравствено съдържание. Тъй ще подражаватъ доброто въ другарите си, и ще присвоятъ за живота си поучението на книгите.

Желаешъ ли твоето собствено добро? Не постъпвай папагалски. Не подражавай всичко и всякого. „Всичко което лъщи не е злато.“ Богъ ти е далъ очи да виждашъ, уши да слушашъ и умъ да разсъждавашъ. Всичко испитвай доброто дръжъ.

Желаешъ ли доброто на другите? Искашъ ли да имъ бъдешъ полезенъ? Тогава страй ся да имъ показвашъ добръ пръзиръ съ думите си и съ дълата си. Сферата на твоето влияние може да бъде много ограничена, ти може да не притежавашъ много

добродѣтели, нък помни че ако ти се старашъ да живеешъ единъ пръзренъ чистъ и святъ животъ, ти можешъ поне една душа да повлияешъ къмъ добро като я върнешъ отъ кривата въ правдата, отъ заблуждението въ истината. Ако съ пръзръти си направишъ само една душа да тя подражаве въ доброто, ти си извършилъ много и твоята награда ще бъде голъма.

СИНЪГЪ НА ДЪРВОДЪЛЕЦЪТЪ

(Продължение отъ 4 брой.)

Священиците бъхъ повече садуки, които испълняваха обрядът на върата а публично отхвърляха нейните учения. Религиозните учители — съ малко исключение — проповѣдаваха формалност и бъхъ събрюдълъци. Жилищата на селяните бъхъ малко по добри отъ скотските. Ако нѣкой человекъ бъше щастливъ да спести нѣщо повечко отъ разносите си, не бъше чудно че той не запазваше тоя остатъкъ. Той, или си купуваше по хубави дръхи, които момчета изиждаха, или ги скриваше въ нѣкой здравъ ковчеge, който нѣкой разбойникъ открадваше щомъ бирниците разберехъ че въ него има пари, или пакъ ги закопаваше въ земята отъ гдѣто ги изваждаше нѣкой другъ слѣдъ смъртта му. Народътъ живееше въ такава глупава надежда въ която напразно търсеше задоволствие и, въ която бъхъ, запазени отъ едно по голъмо и по несносно отчаяние, въ тѣхното положение, само чрѣзъ тайната надежда за едно избавление чрѣзъ единъ избавителъ, който си новетъ имъ и внуцитъ имъ можехъ да видятъ.

Най напрѣдъ Иисусъ говори за тази тайна надежда. Той каза на народа че връбмето за избавлението е настанало, защото избавителътъ е дошелъ. Неговото послание къмъ народа бъше „Царството Небесно наближи.“ Той имъ каза че то свѣти и тъможехъ да видятъ неговата свѣтлина. Нѣмаше нужда вече да очидатъ за него, защото е настанало и бъше между тѣхъ. Едно отъ най първите му слова бъше разгласено и запазено. То бъше проповѣдано въ синагога на рожденото му село. Той прочете отъ свитъкъ на Исаия едно старо пророчество за едно добро връбме което наближава; когато ще се проповѣда на бѣдните добри извѣстия; когато съкрушените сърдече ще се утѣшатъ, работятъ ще се избавятъ, слѣпите ще прогледнатъ и притеснените ще се освободятъ. Връбмето за това пророчество, каза той, дойде. Ний сега сми толковъ близки до това извѣстие, щото не можемъ да си въобразимъ

какво значение то въ началото на Християнската ера; когато половина от Римското население бѣхъ роби на които животът бѣше притѣжание на господаритѣ имъ; когато равнитѣ права бѣхъ непознати; когато въспитанието бѣше завзето само отъ по високите кръгове на които се даваше и познание за красноречие и гимнастика; когато мѫжътъ напушаше жената си като слугина, когато иска; когато законътъ бѣше едно орудие за притеснение, данъчната система единъ видъ разбойничество, а свободата произволство. Такъвъ единъ вѣкъ за който се слушашъ чудеса, може почти да се каже че е дѣтинско бълнуване извѣстното че е дошелъ единъ, подъ влиянието на когото робството ще се прѣмахне, селското население ще се освободи; богатството ще се распространи; образоването ще бѫде всеобщо; войната ще прѣстане; жената ще стане истинътъ другаръ на прѣдишия си господарь; и всякой домъ ще се испълни съ утѣшението и любовъ.

Испърво това Иисусово извѣстие бѣше посрѣдника отъ селското население много добре — особено въ Галилея. Тая провинция на Северъ въ Палестиня бѣше нова Англия на Святата земя. Влиянието на духовното началство тамъ не бѣше силено, както въ Июдея. Нито простата система на обрядите които испълняваха Фарисеитѣ, нито циничния скептицизъ, който исповѣдава Садукейтѣ, не може да троне селското и гражданско население въ Галилея, както трогваше Июдейското население, което бѣше близо до святыя градъ съ храмътъ и священството. Гордостта на провинцията въ генитивъ на нещастния „равви“, който бѣше единъ отъ народътъ и говореше като единъ отъ народътъ, притури на неговата слава и популярностъ. Нѣ тайната на славата и популярността му дѣжехъ въ неговото благовѣстие и въ неговия духъ. Автора на „Иисе Хомо“ добре е описанъ и двѣтѣ тия въ сегашната извѣстна фраза, „Тържеството на Човѣчеството.“ Июдентѣ броехъ болѣститѣ като единъ особенъ знакъ на Божието наказание: по отвратителните болѣсти по голѣмо наказание; лунатикътъ като завладѣнъ отъ дявола; слѣпия като наказанъ за собствения си или родителския си грѣхъ; прокажения като отхврълени отъ Бога и отъ добрите човѣци. Иисусъ третира болѣститѣ като едно нещастие и болния, слѣпия и прокажения като нещастници, които заслужватъ съчувствие. Щѣла Галилея се потресе отъ славните цѣрвения, които съпровождаха неговото проповѣдване. Сжбботата не бѣше толкозъ свята денъ и синагога толкозъ свято място, щото да не може въ тѣхъ да се исказва такова съчувствие и да се прави такава милостъ. Моисейвий законъ възбраяваше прикосновение до мрътвецъ, иъ Иисусъ повече

отъ единъ пътъ досѣгна съ ржка мрътвеца за да възвърне живота. Мойсейвий законъ възбраяваше приближение до прокаженъ, иъ Иисусъ тури ржка на прокажения за да го очисти. Какви обяснения рационализътъ може да даде за тия разкази за чудесно цѣрвение? Нѣма сумнение че вѣрата на простолюдието не намира никаква мъжчностия да ги вѣрва и да намира въ тѣхъ доказателство за едно човѣколюбие безъ прѣдшественикъ тегава, ако не безъ примѣри сега.

Не само болѣститѣ, иъ даже и малкия грѣхъ Иисусъ считаше като нещастие и грѣшника като нещастникъ не за прѣзрение а за съчувствие. Единичното исключение бѣше лицемѣрътъ, който е притворно религиозенъ за да маскира нечестиято. А лѣкарството, което Иисусъ прѣдписваще за грѣхътъ бѣше много просто. Една установена система за жертвоприношение, отъ Моисей въ пустинята, се извършуваше за искупление на грѣховете. Христътъ съвършило измѣсти тая система не съ думи които я осъдихъ, и съ дѣла които я неуважиха. Не веднажъ той испрати каящиятъ ся грѣшникъ при свещеника или въ храмътъ да принесе заповѣданото отъ Моисей приношение. Той му казаше просто иди си съ миръ и не съгрѣшавай вѣче. Лѣкарството, което Иисусъ прѣпоръчи за грѣхъ, е толко просто, щото свѣтътъ още не е готовъ да го приеме. Че башата обича чадата си, че нищо не трѣба да се прави за да се придобие любовта му, че всичко що се изисква е чадата да престанатъ отъ зло и да сторятъ добро, като просятъ неговата помощъ, — това е една вѣра толкозъ радикална и толкозъ прѣвъзходна иадъ язическите, които сѫ вкоренени въ човѣческото неверие, въ любовта и въ Бога, щото даже слѣдъ осъмнадесетъ вѣка на Евангелието, самата Християнска церква е считала тая истинна като прѣстъпление. Обаче простия народъ още съ радостъ я слуша, както я слушаше отъ устата на Иисуса близо прѣди двѣ хиляди години.

Съ отхврълението на жертвоприносителната система, Иисусъ отхвръли и установената, които бѣхъ произлѣзнали отъ нея. Июдентѣ бѣхъ установили една система за пости. Тѣ постехъ въ четвъртия денъ на мѣсецъ, защото въ този денъ Навуходоносоръ оплѣнилъ храмътъ; въ петия денъ на мѣсецъ защото въ този денъ храмътъ изгорѣлъ; въ седмия денъ, защото въ него билъ убитъ Иерусалимския управителъ; въ десетия денъ на мѣсецъ защото въ него Калдиинъ билъ обсадилъ Иерусалимъ; въ петия денъ на всяка седмица, защото въ него Моисей възлезълъ на гората за закона; и въ втория денъ, защото въ него Моисей донесълъ зако-

на. — Така религията бъше облечена въ вретище и пепель. Тая система за постъ Исусъ отхвърли и насърдчи учениците си и тъ да я отхвърлятъ. Той прибра само стария духъ на Иудейския законъ, който правеше всѣкой Съботенъ денъ, денъ на веселие и всѣкой редигиозенъ случай тържество. Той бъше навикналъ да сравнява духовния животъ на едно тържество, една свадба въ която всѣки бъше поканенъ да дойде, ако обича.

Отъ извѣко хигиенически правила прѣдписани още въ пустинята бѣхъ произлѣзали рѣдъ церемониални учения и обряди за нечистотата. Мѣсото на извѣко животни бъше нечисто и не биваше да се яде; мрътвото тѣло бъше нечисто и донирание до него бъше забранено; човѣкъ, който болѣдуваше отъ извѣко особна болѣсть, бъше нечистъ и священика го исключаваше отъ обществото докѣ се очисти отъ болѣствата; Язичникътъ бъше не чистъ — сношение съ него бъше съвършено забранено. Въпътъ отъ тия учения бѣхъ проникнали рѣдъ обрядни измѣнения. Фарисея който строго вардеше тия измѣнения, никога не влизаше въ домътъ си безъ да се омие за очищение отъ извѣко нечистота, която случайно може да е попаднала по него, като е вървѣтъ изъ улиците; той никога не ядеше безъ да се омие, да не би, като яде съ немити рѣцъ, да изѣде извѣко мръсно, което е попаднало отъ рѣцъ по храната. Начинътъ, по който се потопняватъ рѣцътъ въ водата или, по който водата се изтива върху рѣцътъ, която и качеството на водата, която се употребяваше въ миенето, е точно описанъ въ единъ сборникъ, който обграждаше Съботата съ тѣжки обрѣмѣнения. Други такива правила опредѣляха молитвите, рѣдътъ и положението които се държаха при четението имъ. Всички тия установенія Исусъ отхвърли. Той прѣзрѣ церемониалното измѣнение и ядено „съ немити рѣцъ.“ Самъ той обичаше свободата и прѣпоръждаваше свободата въ Съботата; той укори явилъ и дългитъ молитви и говорене на народа да исказва прѣдъ Бога всички тѣ сп. нужди съ молитва. Между чадата и бащата не ставатъ дворцови етикети. И тѣй подъ пеговото учение религията изгуби прѣдишния образъ на специалните учения и стана дѣло приспособимо въ практическия животъ на човѣкътъ.

Въ тия и други подобни отношения, Исусъ показва голяма симпатия къмъ простия народъ, който го слушаше съ радостъ. Той го учеше съ поучения, който цѣлия народъ разбираше; проповѣдваше една религия въ която всѣки можеше да влезе; проповѣдваше длѣжности, която всѣки можеше да испълни; и съпровождаше своите учения съ прѣмѣри извлечени отъ общия ежедневенъ животъ. Негови-

тѣ събрания бѣхъ съставени отъ простия народъ; особниятъ си другари и приятели, той избра пътъ простия народъ. Той се съобразяваше съ практическите и социалните въпроси на денътъ. Той осъди поведението на священика и на левитина, който отмипахъ ранения пътникъ безъ да му помогне; а оправда поведението на Самарянинъ, който се отби отъ пътътъ си и отидѣ да помогне на нещастника. Богатия, който се веселѣше свѣтло всѣкой денъ, и бъше забравилъ бѣдните, които бѣхъ около него, той представя че страда отъ неуширеніи искажи въ пъкълътъ на другъ свѣтъ, а спромаха — че се радва въ райъ. Голямия капиталистъ, имотитъ на когото бѣхъ се увѣличили, и слѣдвашъ да се увѣличаватъ, той нарече „безууен.“ Въ външния дворъ на храмътъ се бѣхъ намѣстили едини развалени хора, които бѣхъ обѣрнати дворътъ на търговски пазаръ, и отиждаха простия народъ отъ тамъ; Исусъ, съ пронизателъ поглѣдъ, прѣтури трапезитъ имъ, и ги испади отъ тамъ. Той явно сподѣляше страданията на бѣдните, и искаше сѫщите чувства да проявяватъ и ония, които искахъ да се съединятъ съ него.

Враждата, която се подигна противъ такъвъ единъ учителъ, бъше толкозъ голяма, колкото и любовта къмъ него; неприятелитъ толкозъ буйни въ враждата си противъ него, колкото приятелитъ въ любовта си. Исусъ нападна установената изъ послѣ системата, а установената система излѣзе да унищожи Исуса. Господствующата церква дѣлго време се бъше наслаждавала отъ продаването религията, която бъше подпаднала въ ръката ѝ. Исусъ нападна тая церква, като каза народу; че храмътъ, който е центръ на такава продажба, скоро ще се разори; че поклонение Богу може да стане на всѣко място; и че въ него не се изискватъ жертви. Цѣлая паракхия се въоружи противъ него. Установената рѣдъ бъше облѣченъ въ интелектуаленъ и религиозенъ образъ. Традицитетъ и обряднитетъ учения, бѣхъ измѣстили свободата на мисълта и религиозните убѣждения; истината бъше потънкана; пророчитъ бѣхъ избити; останали бѣхъ само едини книжници. А когато Исусъ почна да учи не както книжници, а като единъ, който имаше власть; ученията на когото бѣхъ прѣставени въ живъ образъ, учения, които показвахъ, че старитъ прѣданія на книжници не сѫ религия, че книжници сѫ отхвърлили заповѣдитъ Божии да запазятъ прѣданіята; цѣлия съставъ улови оружие противъ него. Духътъ, който направлява една класа да мисли, че богослужение може да има само тогава, когато то се извършива по единъ установенъ рѣдъ — по единъ изработенъ правилникъ (требникъ,) сѫщия

духъ води друга класа да мисли, че никадѣ дру-
гадѣ нѣма истина, освенъ въ догмата. И дѣлѣ тия класи се слѣхъ въ една противъ Иисуса. Тия дѣлѣ системи или управление, два отряда или два строя, тѣй да кажемъ, священство и фарисейство бѣхъ укрѣнни съ прѣдразсѫдъци на богатство, на обществено положение и на произхождение. Иисусъ бѣше съвършенъ и силенъ защитникъ на равенството, това е вѣро, той не бѣше слабъ защитникъ; нѣ единия защитникъ не е по популяренъ отъ другия, който е назначенъ съ прѣдписание. Нарѣдко богатия вѣрва въ разливането на богатство или въ могущественото разливане на сила. Въ Християнството се роди демокрация, и всичкитѣ аристократически инстинкти на Иудея познаха своя противникъ, и се опълчиха противъ него да го унищожатъ. Когато Лазаръ слушаше Иисуса съ симпатии, аристократитѣ го слушаха съ антипатии, която скоро се задълбочи въ омраза. Словото на Каляфа, че тѣ ще изгубятъ своите служби, показва тайнитѣ замисли на неговата класа.

Принципиалния факторъ, който възбуди тѣлата да иска животъ на Иисуса, бѣше тоя кружокъ, който бѣше испъденъ отъ храмътъ. И прѣдрасаждацитѣ не бѣхъ по малко отъ омразата противъ той учителъ на Бога Отца и на братството на човѣцитетѣ. Иудеитѣ, като пѣбѣгваха сношение съ други народи, бѣхъ станали гордѣливи, ограничени и упорити. Вѣрата имъ вмѣсто да смѣгчи тѣхната гордостъ, още повече я затвѣрди. Най-нарѣдъ Иисусъ нападна той безчовѣченъ духъ съ остьръ язикъ. Думитѣ му, първото му слово въ Капернаумъ, бѣхъ тѣй остри щото наスマлко остана да се подигне една тѣла противъ него. Остротата на постѣднитѣ му слова въ Иерусалимъ обѣрна тѣржествената процесия, която го поздрави при влизането му въ градътъ, въ разярена тѣла, която истрѣгна смъртната присъда отъ устата на съиротивляющия ся прокураторъ. Нѣ при все това Иисусъ никъкъ не отпадна духомъ прѣдъ волътъ и високомѣрието на аристократиамътѣ. Тѣ погрѣшаха като го представиха съ женско лице и слабъ видъ. Пилатъ никога нѣмаше да трѣпери прѣдъ единъ Христосъ, както Мункаси страда. Новий Завѣтъ дава въ единъ, и само въ единъ стихъ единъ намѣкъ отъ Иисусовото лично явление. Това явление е въ Иоановото видение въ Патмосъ, явление на единъ подобенъ на синъ човѣчески, „очитѣ“ на когото „бѣхъ подобенъ на огньъ пламененъ, извѣтъ му отъ чиста мѣдъ и гласътъ му като гласъ на много води.“ Много ся е казало за кротостта, смиренето и благородството на Иисуса Христа. Да! Нѣ какво бѣше удивлението на повѣствователятѣ на Неговий животъ, че тая

кротост и това благородство се показваха въ живота на единъ който повече отъ единъ пакъ тѣй срѣща тѣлата, щото тя се раздѣли на дѣлъ прѣдъ него, както червеното море прѣдъ Израилъ, и му отворя пакъ; човѣкъ, който искаше тѣрговиците изъ дворътъ на храмътъ; човѣкъ, който учеше не както книжницитетѣ, нѣ като единъ който има власть; човѣкъ, който укротяваше най-дивия безумникъ съ пронизателната сила на своя погледъ; човѣкъ, когото полицията не смѣя да арестува въ храмътъ, защото се боеше етъ личното му присѫствие, понеже очитѣ му бѣха пламтящъ огньъ, извѣтъ му отъ медъ и гласътъ му като гласъ на много води.

Не е въ областта на тоя листъ да твѣрдимъ расказътъ за живота и смъртта на Иисуса. Никой здравомислящъ човѣкъ не отказова дѣйствителността на Иисусовия животъ и неговата смърть. Непрѣятелите на истината, въ срѣднитѣ вѣкове, много ся изнуриха да скриятъ тая дѣйствителност; нѣ фактъ, че Иисусъ живѣ и умрѣ въ историческите врѣмена, когато историята ходѣше съ зоркооко по стажкитѣ на събитията, и съ позоръ, паяви прѣдъ свѣтътъ всяка историческа позама, на края на деветнадесети вѣкъ убѣди общественото мнѣнїе. Цѣльта на листа е да покажемъ, че всичкитѣ съвършенства на новъ животъ иматъ своето начало въ Иисуса — че четириитѣ Евангелия сѫ образецъ на демокрация и че щастието и блаженството на народите може да се постигне тогава, когато тѣ (народите) почнатъ такъвъ животъ, какъвто Евангелията хвърлятъ въ обятията на всѣки човѣкъ. Евангелието ни дава тая радостна вѣсть на възвишени права и всемирно благополучие която небесни ликове затрѣбиха надъ Витлеемското поле. Че това е образецъ на новъ животъ може да бѫде съмнително. Нородата на конетѣ не бѣше сѫществена сполука, слѣдъ като Александъръ яхна бопифацо; нѣ пакъ железния конъ взема сполучлива бѣрзина, и показа приличенъ ходъ прѣдъ кунепицътъ принцъ, и прѣдъ прости земледелецъ. Нема палати по хубави отъ палатите на Августъ; нѣ щастливи домове има на всяка дѣлъ. Нема изкуство по превъходно отъ Фидия; нѣ повитъ открития и излѣчения съ украсения домътъ и на най-долния работникъ. Ний пакъ се повръщаме къмъ Хамеровата и Есхиловата литератури; нѣ печатницитетѣ и общественитѣ училища доставятъ изобилино най-добрая литература на бѣдния народъ. Днесъ философията не е по мѣдра отъ колкото е била въ Сократовата епоха, когато той ся прѣдаваше на не-колько ученика въ академическия лѣсъ на Атина; нѣ образоването е всемирно. Нѣма по прѣвъходни храмове отъ Иерусалимския, Ефеския и Римския;

нъ въ всяко село има церква. Нѣма святин да превъсхождатъ Апостола Павла съ Божествени явления; нъ и въ затхитенитъ улици на съврѣменнитъ градове и въ распръснатитъ населения по всичкото лице на земята, зонътъ на апостолитъ, съ Павловия духъ, разнася благото извѣстие на Божията и Братската любовъ между човѣците. Прогресъ, който почна отъ Галилея още не е испълненъ нито ще се испълни, докѣ политическата икономия не престане да се води по правилото за създаване и усиливане на класи; докѣ безумнитъ не прѣстанатъ да тручатъ; и мудритъ се научатъ да раздаватъ; докѣ раскошниците не спрѣтъ да дразнятъ чадата си съ богатство, и почнатъ да обогатяватъ домътъ на бѣднитъ съ утѣшение; докѣ всякой господаръ не слѣзе отъ стольть, и величието и силата се не съкрушатъ; докѣ системата на науката не признае че мисълта и расаждъкътъ съдържатъ повече отъ знанието и че испълнението е по добро отъ мисълта; докѣ, спорѣдъ думитъ на старото пророчество, всяка долина се не изравни и всяка плавнина се не съши. Модерния животъ — всичко що е свѣршилъ и що иска да върши — има своята тайна въ това: да живѣе въ рамките на вѣрата — че когато Иисусъ дойде на земята да покаже че е свѧтъ животъ, той изравни себе си съ най простите и най смиренитъ, че най прости и най смиреня животъ може да бѫде свѧтъ.

Прѣв. Н. И Гандовски.

НЕОТВОРЕНОТО ПИСМО

Ако писмата само можехѫ да пишѫтъ книги, колко чудесни нѣща тѣ щѣхѫ да ни раскажатъ! Прочетенитъ писма щѣхѫ да ни раскажатъ какво тѣ сѫ извѣршили, а писмата които не сѫ били прочетени, или ако сѫ били прочетени, не се е обѣрнало внимание на съдържанието имъ, щѣхѫ да ни раскажатъ и тѣ що сѫ извѣршили. Изгубенитъ писма щѣхѫ да ни расправятъ какво би се случило, или какво би могло да се избѣгне да не се случи ако само да бѣхѫ пристигнали безопасно въ рѫцѣ на лицата, за които сѫ били написани. Тѣзи раскази сами щѣхѫ да съставятъ една голѣма библиотека. Азъ искамъ да расправя за едно писмо, което въ една смисъль на думата не било изгубено, тѣй като пристигнало въ рѫцѣ на лицето за което било прѣназначено, но въ друга смисъль на думата било изгубено тѣй като, ако и да пристигнало въ рѫцѣ на лицето за което било

прѣназначено, то никога не било прочетено, до тогава, поне, до като вече било кѣсно за да може да ползува.

Имало единъ момъкъ, който принадлежелъ на една много добра фамилия. Той станълъ робъ на много лоши навици и сѫ удаваль на всѣкакъвъ видъ грѣхъ. Най-послѣ, отъ срамъ, той се принудилъ да напусне домътъ си и отишель далечъ въ Индия, като волентиръ въ Английската войска. За дѣлго врѣме горкитъ му родители не знаели какво се било случило съ него и кѫдѣ билъ; но най-послѣ се научили чрѣзъ единъ тѣхенъ приятелъ. Щомъ баща му се научилъ какъ може да го намѣри писмо той му писалъ слѣдующето писмо:

Драгий синко. Ти съкрушиашъ сърдцето на майката си. Ела си веднага; ний ти прощавамъ за всичко съ което ни си сгрѣшилъ. Пращамъ на единъ приятелъ въ Калкута пари да те откупи отъ солдатъка и доволно още за да си дойдешъ. Ела си веднага. Сърдеченъ приемъ ще намѣримъ у дома си. Твой любящъ баща.

Това хубаво писмо стигнало въ рѫцѣ на момъкътъ безопасно, но той не го отворилъ. Безъ съмѣнѣние, той е позналъ почерка на баща си много добре; но несъмѣнно и съвѣтства му е казала какво е заслужвалъ отъ баща си, и, може би, затова и никакъ не отворилъ писмото. Чудно се вижда, наистина, какъ е възможно единъ по единъ днитъ да се минаватъ и писмото да остане у този момъкъ безъ никога той даже да погледне въ него. Все повече и повече бѣдното това момче ставало жъртва на разврата, до като разврата му животъ го закралъ въ болницата на съмртното му легло. Като се усѣтилъ че е на умиране, горкия момъкъ се сѣтилъ за неотвореното писмо отъ баща си и помолилъ фелдшера да го извади отъ чантата му и да му го подаде. Въ него той намѣрилъ всичко това, отъ което човѣкъ въ неговите обстоятелства би ималъ най-голѣма нужда — прошка, пари, свобода, приемъ и любовъ — всичко това за толкова дѣлго врѣме било въ рѫцѣ му готово за да се ползува отъ него. Но за голѣма жалостъ, сега било вече кѣсно, той билъ вече на умиране, и скоро умрѣлъ!

Читателю, ти може да кажешъ че този момъкъ трѣбва да е билъ много глупавъ. Като не е знаелъ какво е съдѣржало писмо-

то, защото не го е отворилъ по отъ рано?

Да; азъ ще прибавя и нѣщо повече отъ това: при всичко че е знаелъ, че не е заслужвалъ никаква милост отъ баща си — при всичко че съвѣстта му го е била прѣдизвѣстила за това — пакъ той трѣбваше да знае, че има „баптиска любовь“. Съвѣстта не може и не иска да ни казва че има такава любовь. Ако и да тя ни казва кога сме съгрѣшили противъ нея; ний, обаче си знаемъ това; но този момъкъ никога не допушталъ мисълта за баптиската любовь да занимава умътъ му — баптиската любовь съ свойствениците ней дѣлготърпение и нѣжностъ — и тѣй той прѣнебрѣгналъ да отвори писмото, и съ това си небрѣжение изубилъ всичко.

Сега, Божието писмо за тебе, драгий читателю, е Библията. Възможно е че и ти постѣашъ съ писмото испратено на тебе отъ Бога, както този глупавъ момъкъ е постѣшилъ съ писмото отъ баща му. Мнозина така постѣпятъ. Той не отворилъ писмото, не го прочелъ, не размишлявалъ върху съдѣржанието му, не постѣшилъ както въ него му се поръчвало. Мнозина знаютъ доволно добре, че въ Боието писмо трѣбва да намѣрятъ осѫдженіе за себе си, и тѣ мислятъ, че само това е, което ще намѣрятъ. Тѣ мислятъ, че ще намѣрятъ въ него за прѣщението да не отиватъ въ пѫтъ по който си ся турили намѣрение да отиватъ. Библията е писмо отъ тогози когото тѣ сѫ обидили, и тѣ немогжатъ да си въобразятъ даже че сѫщия този ще да имъ пише приятно, ще да промисли всичко отъ което тѣ се нуждайтъ и ще да пита е любезни чувства къмъ тѣхъ.....

Младежю, ти имашъ Боблия въ домътъ си, която до сега не си отварялъ; недѣй я оставя за повече време да остава не отворена. Направи единъ опитъ, и отвори я да видишъ що съдѣржа тя, и ако не може да намѣришъ въ нея всичко това, което се намираше въ писмото на този момъкъ, тогава азъ нѣма да те задлѣжавамъ повече да я четешъ; но ако го намѣришъ тогава „върни се“, „върни се у дома си“. Богъ ти е писалъ; недѣй дѣржа повече писмото му не отворено.

Прѣвель: М. Н. П.

СТАРATA ЧАНТА

или, какъ 500,000 лева били отпечатани отъ Албане до Ню-Йоркъ.

Прѣди нѣколко години, Осигорителния Комиссионеръ за Ню-Йоркския Щатъ, принялъ една сума отъ 500,000 лева, които, за нѣкоя причина, било необходимо пундно да ся внесѣтъ въ ковчежничеството въ Ню-Йоркъ. Въ начало Комиссионерътъ мислилъ самъ да ги отнесе и да ги придае на надлѣжните власти; нѣ понеже не било сгодно за него да стори това, той рѣшилъ да повѣри паритѣ на частния си секретаръ, Г-нъ С., единъ человѣкъ достоенъ за довѣрието показано на него отъ по горния чиновникъ. Когато комиссионерътъ давалъ нѣкои особни поръчки на Г-нъ С. за паритѣ, и му подавалъ една официална чанта съдѣржаща паритѣ, забѣлѣжило ся че има двама или трима человѣци при канцеларията на комиссионерътъ. Тѣ вѣроятно разбрали важността на миссията. Било почти време за бѣрзия тренъ който тръгвалъ за Ню-Йоркъ въ петь часътъ слѣдъ пладнѣ. Нѣ Г-нъ С. помислилъ че ако побѣрза, ще може да отиде у дома си, да ся приготви за пѫтътъ, да увѣдоми жена си и да ѝ каже сбогомъ. Той сторилъ това; нѣ прѣди да остави кѫщата, жена му много разумно внущила че, вмѣсто да носи паритѣ въ официалната чанта която била забѣлѣжена съ „Осигорителъ отдѣлъ“ и по този начинъ да привлече вниманието на пѫтниците, той ще стори добре да тури тази чанта въ една тѣхна стара чанта. Той сторилъ това, и когато излѣзъ изъ вратата видѣлъ че единъ человѣкъ ся подпира безгрижно на единъ отъ ламбовите дереки. Той малко мислилъ за това обстоятелство до когато видѣлъ сѫщия този человѣкъ че влѣзъ въ трепа. Очевидно и той щѣлъ да пѫтува къмъ Ню-Йоркъ съ сѫщия тренъ. Този фактъ направилъ Г-нъ С. да ся замисли. Това лице му било нѣкакъ познато; той го билъ виждалъ нѣкъде по прѣди, нѣ гдѣ, той не знаилъ. Той ся смутиль.

Нѣкакъ си това обстоятелство му прѣвѣзвавало зло. Най послѣ като си помислилъ, дошло му на ума за человѣкътъ които стояли около канцеларията, и той позналъ че человѣка който ся подпираше на ламбовия дерекъ и послѣ влезе въ трепътъ бѣше единъ отъ тѣхъ. Щомъ тръгналъ тренътъ

отъ Албане, тъзи човеки съдили близо и срещу столът на Г-нъ С. Неговото бдително око слъдяло тъхните движения; защото той вече разбрал лошата цел на тъзи човеки. И сега какво да прави той? Той осътил че една велика отговорност лежи върху наго. Да покаже че е смутен отъ присъствието на тъзи човеки ще биде не разумно. Да бди по строго върху тази стара чанта, и по този начинъ да привлече повече внимание къмъ нея, и това никакъ не струва. И тъй, макаръ че действително той бил много загрижен и смутен, той ръшил да ся показва съвсемъ хладнокръвен и никакъ да не обръща особено внимание къмъ чантата.

Нощта била хладна и той ръшил да седне близо до собата и да ся прѣстори като че спи. И тъй като хвърлил чантата върху сандъкът за дърва, като че тя била съвсемъ безцѣна, той ся приготвил да спи. Той ся простирил на стола, обърнал краката си къмъ собата и покрил очите си съшапката си. Въ това положение, очевидно заспалъ, той действително вардѣлъ онѣзи които вардѣли него. Очевидната бѣзгрижност отъ негова страна като че нѣкакъ си измамила тъзи човеки, и Г-нъ С. ся надѣялъ по този начинъ да ся освободи отъ тъхното другарство. Той видѣлъ, обаче, че тъго още вардѣли твърдѣ внимание. Тъ държѣли единъ вѣстникъ като че ужъ четѣли, нѣ въ действителност тъ сѫ съвѣщавали като какъ да постъпятъ. Скоро единъ отъ тѣхъ станълъ отъ столътъ си, порасходилъ ся изъ трена и послѣ съдналъ при собата върху сандъка за дърва, гдѣто ся памирало желаемото съкровище. Не слѣдъ много, Г-нъ С. ся събудилъ отъ сънътъ (?) си, прозялъ ся безгрижно, и като видѣлъ човекътъ да сѣди до собата, казалъ че, понеже нощта е доста хладна, той може да сбута малко огньтъ и да тури малко дърва. Човекътъ това и търсялъ, защото за да заме дърва, той тръгвало да прѣмѣсти чантата; и внимателното око на Г-нъ С. забѣлѣжило че когато той подигнал чантата, той опиталъ тѣжината ѝ, и ся постаралъ чрѣзъ това да узнае съдѣржанието ѝ. Единъ доста дѣлъ разговоръ ся почналъ мѣжду Г-нъ С. и новонамерения му „приятел“, и въ отговоръ на нѣкои въпроси, Г-нъ С. казалъ че той отива на Филаделфия; че той работилъ въ

Албане, нѣ билъ исключенъ; и че понеже било много нуждно да ся залови на каква да е работа за да може да поддържа фамилията си, той ималъ надѣжда да намѣри тамъ работа чрѣзъ помощната на нѣкои приятели. „О,“ казалъ Г-нъ С., „я ми хвърли на самъ тази стара чанта, азъ мисля че жена ми тури нѣколко ябълки въ нея.“

Чантата била подадена, отворена и ябълките раздѣлени мѣжду двамата. Тѣ ядѣли и приказвали като „стари познайници“, а тренътъ полека лека приближавалъ къмъ Ню Йоркъ. Нощта била тъмна, студена, и една ужасна дъждовна буря ся появила. Треньтъ който трѣбало да стигне въ Ню Йоркъ на десетъ часътъ вечеръта, закъснилъ цѣли два часа. Когато срѣднощния часъ наближилъ, страшни мисли почнали да смущаватъ Г-нъ С., и той си задавалъ разни въпроси. „Какъ ще ся освободя азъ отъ тъзи човеки? Какъ да занесѫ тази чанта безопасно на нѣкой хотелъ? Какво ще правя ако нѣма кола на станцията на пристиганието на треньтъ? Тъзи човеки може да мя оберѣтъ, и може би и да мя убиятъ за да постигнатъ цѣльта си. Наистина положението ми е твърдѣ критическо!“

Такъви били неговите мисли когато трѣна спрѣлъ и кондукторътъ извикалъ, „*Ню Йоркъ!*“ На излазяние отъ трена, тъзи нови „приятели“ били много внимателни да стоятъ близо при Г-нъ С. и неговата стара чанта!

Когато вървѣли изъ станцията, единъ отъ тъзи човеки попиталъ:

„Гдѣ ще спрешъ тази нощ?“ На това Г-нъ С. отговорилъ по единъ безгриженъ начинъ:

„Не знай. Гдѣ има добъръ хотелъ?“ Тъ отговорили:

„Ний ще отидемъ на единъ хотелъ на Чеймбърсъ Стрийтъ, и той е много добъръ!“

„Азъ мисля и азъ да отидѫ тамъ,“ отговорилъ Г-нъ С.

По туй врѣме тѣ вече излазяли отъ станцията. Вънъ, въ този срѣднощенъ часъ, и въ дъждовната буря, имало само единъ пайтонъ.

„Колко ще ни земепъ да ни отнесемъ на — хотелъ, на Чеймбърсъ Стрийтъ?“ попитъ Г-нъ С.

„Десетъ лева, отговорилъ пайтонията. Въ тази критическа минута, рѣшенъ по

всякой начинъ да ся избави отъ разбойницитѣ, Г-нъ С. скочилъ въ пайтова, бърже затворилъ вратата и като я държѣлъ силно отъ вътрѣ, извикалъ на пайтонжията:

*„Азъ ще ти дамъ пътдесятъ лева да мя за-
карашъ колкото е възможно по скоро на хотелъ
Митрополитанъ! бѣграй за животътъ си!“*

Пайтонжията разбрали положението, хвърлилъ ся на столътъ би ударилъ конетъ; нѣ точно въ това врѣме единъ отъ тѣзи човѣци, ядосанъ за несполуката си, рѣшено да придобие желаемата плячка, ся хвърлилъ къмъ чантата и строшилъ стъклото на прозорецътъ въ хиляди парчета. Това спрошло минутно пайтонжията, който вѣроятно искалъ да знае кой ще плати прозорецътъ.

*„Недѣй мисли за стъклото! азъ ще го платя!
Карай за животътъ си!“* извикалъ растрѣвожено Г-нъ С.

Увѣренъ че той нѣма да изгуби нищо, пайтонжията удрялъ конетъ, и въ едно кратко врѣме дошълъ до входътъ на хотела. Нѣ толкова слабъ билъ Г-нъ С. отъ растрѣвожване щото едвамъ можялъ да ся помѣсти отъ столътъ си, макаръ че билъ при хотела и вънъ отъ ржѣтъ на разбойницитѣ. Той ся скоро съзвезль, обаче; заплатилъ болтато на пайтонжията, записалъ ся въ хотела и отишълъ въ стаята си. Нѣ той си припомнилъ че тѣзи човѣци чуха когато каза на пайтонджията да кара къмъ „Митрополитанъ“; и какво може да ги спре да дойдатъ на хотела, да намѣрятъ името му на регистра, и номерото на стаята му, тогава да направятъ едно още по отчаено усилие да придобиятъ старата чанта? Подобни мисли минали прѣзъ умътъ му, и той скоро рѣшилъ че не е безопасно за него да прѣкара тамъ нощта. Той изведнѣжъ отишълъ въ кацелариата, заплатилъ за стаята си, излѣзълъ изъ хотела, и отишълъ да търси къщата на единъ свой приятель, който живѣялъ въ града. Тази постълка била мѣдра. Малко слѣдъ неговото излазяне тѣзи човѣци пристигнали въ хотела и попитали за него. Нощния слуга имъ казалъ че той оставилъ хотела и не знае гдѣ е отишълъ. Г-нъ С. стигналъ безопасно къщата на приятельтъ си, и изведенѣжъ му разказалъ своите обстоятелства. Той билъ добръ приятъ, и подъ покривътъ на този приятелски домъ, той и старата чанта прѣкарали безопасно останалата часть отъ нощта.

Въ десять часътъ на опреѣдѣлението денъ, той ся намѣрилъ въ ковчежничеството и прѣдалъ товарътъ който му бѣше причинилъ толкова грижи и смущения прѣзъ послѣднитѣ нѣколко часове.

Когато всичко прѣминало, и неговата миссия била свършена, той казалъ на единъ приятель на когото рассказалъ случката на това срѣдноощно пѫтуване, че той ся осѣтилъ *десятъ години по старъ* отъ колкото билъ единъ денъ понапрѣдъ; и че той нѣмалъ желание да бѣде пакъ особенъ пратеникъ, и натоваренъ съ такъви отговорности каквито е ималъ въ свръска съ старата чанта.

B.

ЛАПЛАНДЦИТЕ И ТѢХНИТЕ ДОМОВЕ.

Когато единъ пѫтникъ посѣти Тромсо, старата столица на Лапландия, той е вече въ Сѣверния крѣгъ. Заобиколенъ отъ снѣжни планини, покритъ отъ дѣното до върха съ снѣгъ, той не е твърдъ приятелъ на очите на онѣзи които сѫ научени на по мекъ климатъ. Кѫщите сѫ дървени и покрити съ риженица. Вътрѣшността имъ е много нечиста. Тази картина прѣставлява една отъ обикновенитѣ Лапландски кѫщи.

По поведение, облѣкло и пр., Лапландците трѣбва да ся броятъ мѣжду най-долните отъ Европейското население. Тѣхнитѣ животни, елени и кучета, живѣятъ съ тѣхъ въ кѫщата и ся считатъ частъ отъ фамилията. Тѣ нѣматъ идея на по висока цивилизация, или на здравословни условия. Повечето отъ Лапландците сѫ къси по растъ, но тѣломъ по силни отъ Европейските племена. Причината на това е тѣхния простъ животъ и постоянните упражнения на отворенъ въздухъ. Тѣ сѫ отлични и дѣрзостни моряци. Макаръ че не сѫ прилични на изглѣдъ, тѣ сѫ кротки, поучаеми, и насилието е рѣдка служайностъ мѣжду тѣхъ.

Тромсо е въ „земята на срѣдноощното сльице“, тѣй като той е въ Арктическия Крѣгъ. Тамъ сльицето ся вижда нощѣ като единъ крѣгъ и открива едно отъ най-неочакванитѣ зрѣлища. Единъ пѫтешественикъ писва: „На Северния Носъ сльицето ся първо вижда пълно по срѣдъ нощъ на 13-и Май; въ Хамерфестъ на 16; въ Тромсо на 20; и въ Бодо — единъ степенъ надъ крѣгътъ — на 4. Въ

Родо то ся види до 8-и Юлий, или 32 дни; въ Тромсо до 22 дни; въ Северния носъ до 30-и Юлий.

То ся види като единъ пъленъ кръгъ, на Север. Носъ повече отъ два и половина мѣсяци. Шестнадесетътъ трѣба да държи днитъ спорѣдъ това. Въ Бода слънцето се изгубва отъ небето на 15-и Декем., и ся показва пакъ на 28-и. На Север. Носъ ся изгубва на 18-и Ноем. и ся повръща на 24-и. Но тѣзи дати не донасятъ идеята на дълги нощи, или на дълги дни, тъй като слънцето не изгубва съвършено видѣлипата си, нито пъкъ напълно свѣти прѣзъ тѣзи рас-

умствено състояние или въ съвършено умопобъркане; такава аномалностъ се приела въ много случаи и нетрѣзвено състояние. Въсползвани отъ това облѣгчение на прѣстъпното дѣяніе, прѣстѣпниците търсятъ винаги милостъ отъ законните исполнители, като представляватъ въпроса съвсѣмъ чуздъ за тѣхъ, тъй като били пияни и незнаели какво сѫ извѣршили. Често се случва, когато прѣстѣпнението е открито и самия прѣстѣпникъ се е призналъ, нѣ на обикновенія въпросъ отъ сѫдията: „Признавашъ ли се за виновенъ,“ отговоря безъ всѣкакво стѣснение — *Не! защото бѣхъ Пиян и не знаяхъ що вѣршихъ.*

Трѣбва ли да се обрѣща внимание на та-
ково оправдание?

Въ противенъ слу-
чай, постига ли закона
цѣльта си?

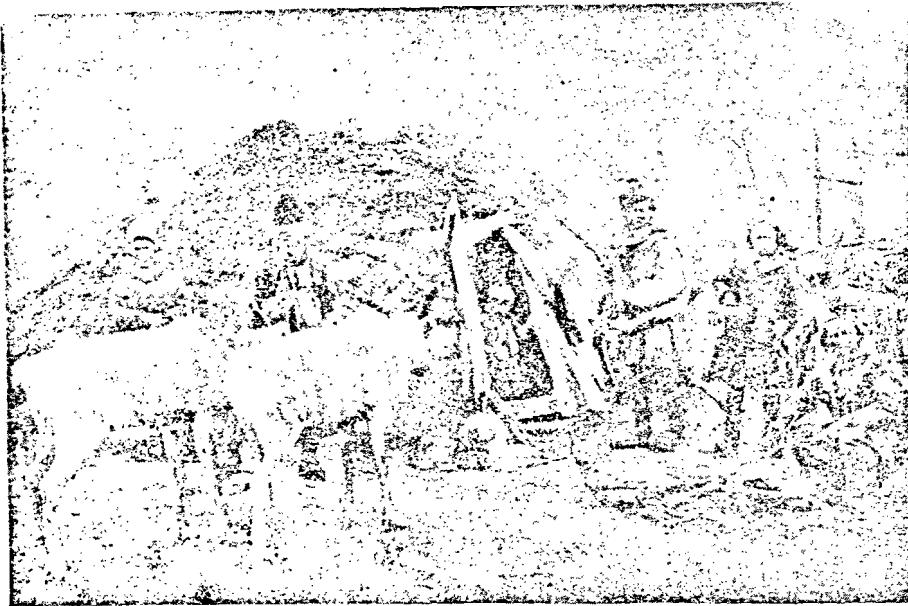
Ето въпроси които
ни сѫ виждать чудни
прѣдъ всѣкидневни-
тѣ примѣри. Прочее,
ний ще се постараеме
да отговориме и на
двета.

Приема ли здравия
разумъ, че человѣкъ
ще вади ножъ или гърь-
ми съ огнестрѣло оръ-
жие противъ брата или
подобния си, ако той
не е заглушилъ собствения си пазителъ и
сѫдия — Съвѣстъ?

Може ли человѣкъ, безъ да прѣстава за
кратко врѣме разсужденка му, да пристѣпи и
рѣшилно да извѣрпи прѣстѣпнения отъ
редътъ на тия които ще посочя по надолу?

— *Не. Невѣрваме.* Обаче фактъ е, че той върши.
Да; върши, защото знае че закона и исполните-
лиятъ му, ще му облѣгчятъ наказанието,
понеже е извѣршилъ прѣстѣпнението въ
нетрѣзвено положение.

Человѣкъ тури ли намѣрение да удовлетво-
ри кръвожадния си планъ — прѣдварително
се упива съ спиртливи пития, скотския му
инстинктъ ся насърдчава и слѣдъ като остави
разсѣдъка си задъ вратата на кръчмара, поти-
канъ отъ Бахуса, извѣрши прѣстѣпнението
плението, безъ обаче да има капка милостъ

Лапландците и тѣхните домове.

стояния. Слѣдствията на това сѫ едно къско лѣто и една дълга зима.“

Лапландия е една странна земя, съ своите сиѣжни върхове, фиорди и острови, и своите намръщени и мълчеливи хора.

АЛКООХОЛИСТИ ПРѢДЪ ПРАВОСДЖИЕТО.

Не всѣки законъ съзаденъ
отъ човѣшкия разумъ е бичъ
на прѣстѣпнението.

Въ наказателните закони за различни прѣ-
стѣпления сѫ прѣвидени смѣкачащи вина-
та обстоятелства и то по причина, че е за-
блѣзано мнозина отъ прѣстѣпниците да сѫ
извѣршили прѣстѣпнението въ ненормално

къмъ жъртвата си. Слѣдъ като истрѣзвнѣе вий ще го видите мѣкъ, благъ и плачущъ. Нѣ въ себе си, той тържествува, защото стигналъ цѣлъта си. Трѣбва ли закона да бѫде сниходителенъ къмъ такива, които вършатъ прѣстъпленията прѣдумишленно? Слѣдующитѣ примѣри ще ни докажатъ противното.

Двама баджанаци, съ по 5-6 членно семейство, дохождатъ на пазаря; по обикновено му слѣдъ като продали що докарали, седнали въ кръчмѣта да пиятъ. Помладия е завиждалъ на по-стария, ималъ карезъ и сега умишлено постоянно черпилъ и, слѣдъ като се напили отишли при колята, гдѣто по младия подъ прѣдлогъ, че другия му е земаль катранлъка, скарватъ ся и първия дебнишкомъ доближава втория, комуто стоварва едно тѣжко дърво по главата който моментално издѣхва. Арестуватъ убийцата по-младия и той навсѣкадѣ едно и сѫщо казва: „Охъ Боже! нищо незная, какво е станало.“

Една нещастна дѣвица се е прѣдала въ рѫцѣтѣ на годеника си, който за да се отърве отъ нея, я извѣжда, ужъ да пѫтуватъ на нѣкадѣ, и на срѣдъ пѫтя когато сѫ сѣднали и тя е излѣла всичката си любовъ къмъ своя бѫдѫщъ сънругъ, послѣдният я убива и я зарява; овчарчета видѣли една ѝ кракъ стърчащъ отъ земята и така се откри прѣстъпленietо.

Прѣстѣпника се оправдаваше, че е билъ пиянъ. Майка убива дѣщеря си, за да беззаконствува съ зетя, пече мѣсoto ѝ и нахранва стражаринъ — Открива се прѣстъпление то, тя се оправдава, че била пияща. Убиеца осъденъ само на 10 год. затворъ — защото билъ пиянъ когато е убивалъ — излѣжалъ само $8\frac{1}{2}$ год., излѣзъль, искалъ да беззаконствува съ братовата си жена, послѣдната съ вѣзмущение го отблъснала — Той убива нея, сетне собственната си майка, горни да убие и брата си и напоконъ се оправдава, че всичко това е вършилъ несъзнателно защото билъ пиянъ. Цинцаринъ ханжия искалъ да хвѣрли пасажерката си 15—16 год. момиче въ тѣмнотата срѣдъ — нощъ, хвѣрлилъ собственното си момиче — плаче и се оправдава, че билъ пиянъ. Турче хвѣрли сестричето си въ кладенецъ иска да го умърти съ камени, иъ Богъ запази дѣтето, ви-

новния се оправдава, че незнайъ що вършилъ — билъ пиянъ!

Ний мислимъ, че закона въ този случай не постига цѣлъта си и би трѣбвало да има двойно наказание именно на прѣстѣпниците — Алкохолисти.

А. Р.

КИРИЛЪ И МЕТОДИЙ.

Двамата Солунски братия Кирилъ и Методий, чиято паметъ днесъ тържествуваме не сѫ имали и пѣматъ ни славата, ни силата на прочути завоеватели за каквито ни рассказва историята, и каквито сѫ, на примеръ Александъръ Великий, Юлий Цезаръ, Карлъ Великий, Петръ Великий, Наполеонъ и други много. Но историята бѣлѣжи и други завоевания отъ другъ родъ, отъ друго значение; завоевания, които не се придржаватъ ни съ блѣсъкъ на вѣнчна слава, на оржие, ни съ рѣка кръвь и сълзи, ни съ опустошение цѣли земи и области, а се навършува прости съ немногощумни трудове и подвизи, съ мъчническо постоянство, съ примѣрно самоотвържение, и често съ лично самопожъртвование. Двамата Солунски братия сѫ били подвижници и труженици въ полето на тия послѣдни завоевания, колкото по-безшумни и по видимому по-скромни. толкоzi по-трайни и по плодородни. Тѣ не блѣскатъ въ историята съ своето юначество или искусство; но тѣ сѫ свѣтиали, тѣ сѫ изгрѣли въ небосклона на Славянския миръ като двѣ лучезарни звѣзди въ врѣмена мрачни и мѫтни, двѣ звѣзди съ свѣтлина благодѣтелна и животворна, двѣ звѣзди, които изминахѫ пѫтя си, но на които тази благодѣтелна и животворна свѣтлина още сияе и свѣти врѣхъ една значителна частъ на человѣчеството. Скромни, но доблестни и самоотвержени ученици, тѣ най-напрѣдъ развихѫ мѫжествено и рѣшително помежду Славянитѣ знамето на истишкото образование. Подъ това знаме стоятъ днесъ събрани, ако и не еднакво съединени, около сто милиона души. Носители на една идея, апостоли на една религиозна истина, първи изобрѣтатели на една писменностъ за цѣлъ единъ свѣтъ, тѣ сѫ облагодѣтелствували за други вѣкове една голѣма частъ отъ человѣчеството. Тѣ принадлежатъ на онзи ликъ избрани и самоотвържени войници въ

безпрѣдѣлното поле на човѣческата образованостъ, които, по висше вдъхновение прѣприематъ доблестно дълги пѫтувания за да опитомѣжтъ дивитъ, да просвѣтятъ невѣжитъ, да исцѣлятъ болкитъ, да облекчятъ бѣднитъ и да посѣйтъ миръ и съгласие между народи враждебни един на други. Нека дѣятелността на Славянските просвѣтили Кориль и Методий да бѫде особено на насъ младитъ вдъхновение въ нашите старания да привеждаме други въ познанието на оная спасителна истина за проповѣдането на която между Славянските народи тѣ посвѣтихъ всичкия си животъ.

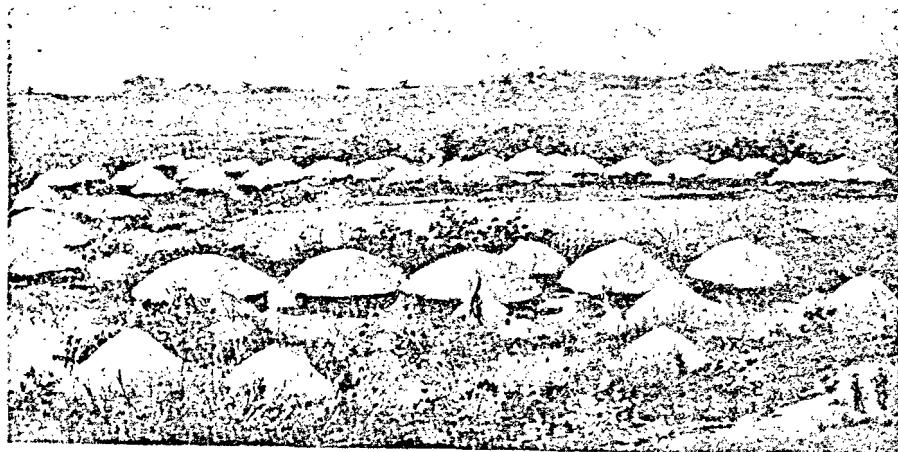
С. Т.

ЕДИНЪ БУЛУВАЙСКИ КРААЛЬ.

Тази картина прѣставлява единъ Матабилийски Кралъ, или село при Булувайо, столицата на Матабилиландъ. Тя ще ни даде една идея за народътъ който Англия ся старава да умири въ Южна Афрака. Че той е единъ народъ който не ще лѣсно да ся управлява по Английски начала е очевидно отъ

че туземцитѣ прѣпочитали да ся възбунтуватъ виѣсто да изгубятъ добитъците си. Че Англичанитѣ не били приготвени за въстанието е явно отъ факта че повече отъ сто бѣли човѣци, включително, четири жени били избити прѣди доволно военна сила да ся събере за потушението на въстанието. Щомъ ся появи на място обучената войска, диваците бидоха побѣдени. Матабилийцитѣ ся храбро биха, и доходжаха въ угромни множества на бойното поле, но Английските максимови цушки които стрѣляха 200 пѫти на минутата ги покусяваха ужасно. Които ся избавиха побѣгнаха по хълмоветъ. Англичанитѣ върваха че главнитѣ подбудители на въстанието сѫ николцина отъ останките на Лобенгуловата армия които още мислятъ че Матабилийцитѣ ся непобѣдимите войници на Южна Африка. Тѣ върватъ че повечето отъ народътъ сѫ миролюбиви и че най послѣ ще ся научатъ да живѣятъ цивилизиранъ животъ.

ИСТИНСКА ЛЮБОВЪ.

Единъ Булувайски Крааъль (Село.)

въстанието което не прѣди много биде потушено. То ся появисъ появяванието на една болѣсть по говедата. Въ Англия правителството спира болѣстта чрѣзъ исколоване заразенитѣ добитъци. Хората знаятъ че тоа е за общо добро и не ся противяватъ на такава една мѣрка. Види ся че Англичанитѣ сѫ очакали сѫщото нѣщо и въ Матабилиландъ, и останали зачудени когато видѣли

за него: Когато се отворила междуособната война въ Съединенитѣ Шати, този момъкъ почувствуваъ за негова длѣжностъ да се запише въ редоветъ на войската и да иде да воюва въ защита на народното си единство. Той билъ сгоденъ и, до като служилъ като войникъ, често размѣнявали писъмъ съ годеницата си. Слѣдъ едно голѣмо сражение, момата очаквала съ нетърпение за обикновенното писмо. За доста врѣме, обаче, тя не приела писмо. Най-послѣ дошло ѝ едно

съ непознать на нея почеркъ. Тя го отворила съ растрѣперенитѣ си рѣцѣ и прочела слѣдоющитѣ думи: „Имахме ужасна битка. Азъ съмъ толко зъ лошо раненъ щото, ако останѫ живъ даже, ще бѫде безъ рѣцѣ и не ще ми бѫде възможно да се грижа за тебе. Единъ приятель ми прави услуга да напише това писмо. Азъ те любиѫ повече отъ кога да е, но, при все това, освобождавамъ те отъ задълженитето ти да встѫпишь въ бракъ съ мене. Не искамъ да се погрозява и твоето бѫджаще.“ На това писмо тя не отговорила писменно. Щомъ като го прочела, тя, съ първия тренъ, се отправила за мястото, кѫдето билъ ранений ѝ годеникъ. Отишла въ болницата, испитала кое било нумерото на лѣглото на годеника ѝ и тръгнала по уличката между дългите редове отъ ранени войници да гледа отъ лѣгло на лѣгло за желаемото нумеро. Най-послѣ, като видѣла това нумеро, прибръзала къмъ любящия я, хвърлила рѣцѣ си около шията му и му казала: „Нѣма да те оставиѫ. Азъ ще се грижа за тебе.“ Той не се въспротивилъ на нейната любовъ. Ранилъ оздравѣли, вънчали се и заживѣли единъ честитъ животъ. Отъ тѣхъ по честита двойка нѣмало.

Читателю, Иисусъ Христосъ казва сѫщото и на тебе: „Нѣма да те оставиѫ, нито ще те забравиѫ.“ Този младежъ е можалъ да се откаже отъ любовъта на годеницата си, но несториъль това и тѣй заживѣлъ честитъ животъ, ако и да останѫтъ безъ рѣцѣ. И ти можешъ да заживѣешъ единъ честитъ животъ — да намършишъ спасение за душата си, ако само приемешъ Спасителевата любовъ. Богъ те обича съ безкрайна любовъ. Ти си боленъ, злѣ си раненъ отъ стрѣлитѣ на грѣхътъ, но има единъ, който те люби — е дошелъ да ти помогне. Той е Богъ. „Заштото Богъ толко зъвѣлюби свѣтътъ, щото даде сина своего единароднаго, за да не погине всѣкой който зѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ.“

Прѣвелъ: М. Н. П.

ЗАЩТО ТОЙ КАЗВА ТЪЙ.

„Тате казва тѣй.“ Какво значение има туй предложение за едно малко дѣте. Фактитѣ смущаватъ него. Повечето нѣща които то вижда сѫ тайнственни. То едва ли

има нѣкоя опитностъ за да доказва отъ нея, и то още не ся е научило да употреблява опитността на другитѣ. Нѣ ако „тате“ му казва нѣщо, то е задоволно. То може никакъ да не разбира философията на нѣщото, и нѣкои отъ неговитѣ другарчета може да му казватъ че той е погрѣшенъ, но това непоколебава неговото довѣрие. „Тате казва така.“ Когато то може да ся ослания на това, то не ся грижи за нищо повече.

Не можемъ ли ний, дѣца, на единъ всемѣдръ Баща да научимъ единъ урокъ отъ туй малко дѣте? Ний срѣщаме много нѣща които не можемъ да си отгадаемъ. Нѣкои нѣща сѫ мъжни за носяние, и ний не можемъ да видимъ причината за тѣхъ. Нѣ защо да е нуждно за насъ да разбираме? Защо да не можемъ да кажемъ. „Тѣ всички съдѣйствуваатъ за моето добро, защото Отецъ мой така казва.“ Само такъвата дѣтска вѣра ни приспособява за царството небесно.

3.

ГРОЗДЕТО ДѢТО НЕ МОЖЕМЪ ДА СТИГНЕМЪ. отъ Amelia E. Barr. *)

Гроздето което не можемъ да стигнемъ всѣкога не е кисело; Филосовията којто учи горното въ положителната му форма е твърдѣ гибелна. Въ свѣтътъ има много добри нѣща; но бива ли да ги прѣзремъ понеже не сми ги придобили? „Който нѣма богатство“ казва Цицеронъ, „нѣма подобро и по благородио за него отъ колкото да го прѣзрѣ.“ Това язическо подтвърждение не бѣ никакъ естественно даже и въ ония времена когато „лудостта и жестокостта управяване свѣтътъ“ — времена на иравствена низостъ, а колко по вече сега, когато ся намираме въ по-голяма иравственна видѣлица.

Колкото ся касае до паритѣ, този диктумъ (изражение) е много силенъ: има изрядни нѣща въ животътъ ни които могатъ да ся придобиятъ безъ пари, но не по-малко истинно е, че има и такива нѣща които безъ пари не възможно е да ги земемъ. И тѣй, да послѣдовати Цицеронови съветъ — да прѣзремъ паритѣ понеже ги нѣмами, същото, да прѣзремъ самитѣ добри нѣща които ся купуватъ не само това, но то би значило, да прѣзремъ и оползотворителната сила, (отъ

*) Прочута Американска Списателка.

самитъ нѣща,) която толкозъ възвишиава човѣчество. Златният гроздъ може да е недостъпенъ за мнозина отъ настъ, но отъ туй не трѣба да заключавами че плодътъ му е киселъ; нека благодаримъ дѣто други иматъ възможността да съберътъ и истискатъ богатий гроздъ, и напоконъ, милостиво да го раздаджътъ въ свѣтъ за да вкусътъ мнозина отъ неговата сладостъ.

За дѣлго врѣме ся е прѣзирала, тѣй наречената „шумната и измамлива слава,“ придобита на бойното поле, въ народното събрание, сѫдилищната зала или въ научното поле. Защо да ся прѣзира, славата, — тъзи велика сила на човѣчество? Когато човѣкъ осторожно слѣди успѣхътъ на една общеполѣзна идея, влюбенъ и прѣданъ ией ся бори за общото-добро и за убѣждението си, когато види за нуждно, жертвува даже и животътъ си, щемъ ли, честъта и славата която ся отдава на такива себепожъртвователни и дѣрзостни души, да я наречемъ „измамлива?“ Нека не криемъ факта че, такива именно човѣци сѫ били, и сѫ лостоветѣ, които сѫ подигали, и подигатъ човѣчество до най-голѣмата му висота, и сѫ потиквали свѣтътъ да върви все напрѣдъ.

Ако повѣренитѣ намъ единъ или два таланта съвѣстно ги употребимъ, тѣ особено удоволствие придавътъ на душата ни. Свѣтътъ това вижда; а да игнорира нѣкой това душевно радостно расположение би било много неразумно отъ негова страна. Хвала Богу! Животътъ ни може да е задоволенъ и слѣдователно честитъ, даже и съ най-малкитѣ дарувания Божий. Но ако нѣкому е повѣренно десетъ таланта, то такъвъ единъ нѣма право да ги задържа само за собственото си наслаждение; такъвъ лесно може да падне въ опасната сентименталностъ (чувственостъ) че славата и почетътъ която такива гонятъ е наистина, праздна „шумна и измамлива“. Славата придобита подъ благородни мотиви не е измамлива; тя е силата, чийто благодѣтелни подвизи сѫ направили голѣми добрини и прѣобрѣща свѣтътъ въ пригодно жилище за човѣка.

Причината за дѣто мнозина днесъ ся оплакватъ отъ свѣтътъ и винаги ся показватъ не благодарни отъ животътъ си е, защото не сѫ трудолюбиви. Било е врѣме когато лѣниви и пеѓѣжи хора отъ завистъ сѫ прѣпятству-

вали на всичко благородно и възвисително. Человѣчеството е много губило отъ подобни завистници. Благодарение, минахъ вече тия врѣмена. Днесъ, всѣкий който носи скъпъ подаръци за човѣчество намира широки врата отворени да влѣзне, и иълна свобода за общеполезна дѣятелностъ. Свѣтътъ съ особена любезностъ сѫ обрѣща къмъ такива и имъ поднася признателния си поклонъ; отдаваната честь и слава на такива, не е „измамлива.“

Другото остро и бурно нападание, отъ онѣзи които казватъ че, всичко което сѫ не достига е кисело, е върху фалшивото приятелство въ свѣтътъ. Убѣдени че сѫ „испитали коренно свѣтътъ“ — тѣ постоянно говорятъ за измамата и суетата свѣтовна. Свѣтътъ като е занятъ съ други поблагородни нѣща нѣма врѣме да успорява бѣрзитъ имъ утвърждения, нито пакъ да защити себе си, но пакъ нека ся помни, че, който и да биъл дѣто прѣтендира че е позналъ свѣтътъ и че е пъленъ само отъ лицемѣрия и проч. той до голѣма стъпенъ е измаменъ въ заключенията си.

Човѣците ся уважаватъ въ свѣтътъ и слѣдователно обичатъ отъ приятелите си толкозъ, колкото сѫ заслужили за това. Когато приятелътъ ни покани на единъ обѣдъ, ний нетрѣба да очаквами да дѣли и кесията си съ настъ. Мнозина днесъ като очаквающи това не вѣрватъ че има искрени хора и слѣдователно, искренно приятелство; всекога когато имъ ся подава да вкусътъ отъ плодътъ „гостолюбие“ тѣ го захвърлятъ по причина че биъл кисель.

Нека спомѣня тукъ още много распространеното мнение че нѣмало вече онова приятелство което едно врѣме го е имало. „Нѣма сега Давидовци и Ионатановци“ казва не вѣроятъ въ човѣчество. Да, Давидъ и Ионатанъ не живѣятъ въ XIX-ий вѣкъ. Да упазимъ такъво едно приятелство (каквото бѣ между Давида и Ионатана) нуждно е достатъчно врѣме. Днесъ между съученици въ училищата ще видимъ подобно приятелство; причината е защото прѣзъ ученическия животъ има доволно врѣме за обработка и уягчаване на искренно, приятелство. Туй е нуждно между каквито и да е било съсловия въ свѣтътъ. Когато имами повече врѣме на расположение, тогазъ ще

имами по-тъсно и по-искрено приятелство единъ съ другий.

Суетата на свѣтътъ, лукавствата на жената, измамата на любовъта, невъзможността да придобиемъ щастие въ животътъ, и приходимостта на всичко което сѫ види любезно и добро, ето, тия сѫ нѣкои отъ старатъ текстове на мнозина които ся оплакватъ и днесъ. Человѣцътъ до тогава ще ся оплакватъ отъ тѣзи нѣща — до когато ся мислятъ че сѫ подобри отъ окружающитъ тѣхъ. Такъвъ оплакване мнозина прави да ходятъ все съ наведени глави заедно съ тѣмъ характеричното критикуване че обществото въ което живѣятъ е пълно съ лицемърци и изѣдници. Такива крайни пессимисти ся страшно себе-облъщаватъ и ставатъ крайни себелюбци. Свѣтътъ зеть изцѣло е добъръ свѣтъ но само за онѣзи които ся трудятъ да бѫдѫтъ добри и да взръжатъ добро; за такави свѣтътъ постоянно успѣва къмъ доброто а не къмъ злото. Прѣзъ послѣдните петдесетъ години, помислѣте си само, колко свѣтътъ е напрѣдилъ! Каква благость, какво съчувствие, и каква Евангелска работа ся е извѣршила! Да, ако всѣки членъ на единъ народъ ся трудеше да върши добро въ кръгътъ, въ който Богъ го е поставилъ да живѣе, навѣрно щѣхме да видимъ повече благи и благородни сърдца отъ колкото лопши; тогава, и най-високо-окаченый гроздъ не щѣхме да кажемъ че е кисель.

Прѣвѣлъ Л. А. Мирчевъ.

ЗДѢЛѢЖИТЕЛЕНЪ НАДПІСЪ.

Въ старата Катедрална църква въ Любекъ има една плоча съ слѣдующия надпись:

„Така говори на насъ Христосъ, нашия Господъ: вий мя наричате Учителъ, и немя слушате; вий мя наричате Видѣлина, и не мя видите; вий мя наричате Цѣль, и не ходите по мене; вий мя наричате Животъ, и не мя желаете; вий мя наричате Мѣдръ, и не мя слѣдвate; вий мя наричате Любезенъ, и не мя любите; вий мя наричате Вѣченъ, и не мя тѣрсите: вий мя наричате Благодатенъ, и не уповавате въ мене; вий мя наричате Благороденъ, и не ми слугувате; вий мя наричате Силенъ, и не ме почитате; вий мя наричате Справедливъ, и не ся страхувате отъ мене; ако азъ ви осъдя, не мя обвинявайте.“

Р а з н и .

Въ Англия ся внасятъ годишно за 240, 000,000 лева яйца. Съединенитѣ Държави изаждатъ годишно за 2,500,000,000 лева яйца. Печалбата на Съед-Държави отъ кокошки и яйца прѣзъ 1896 година била 1,450, 000,000 лева, или 260,000,000 лева повече отъ пшениченото произведение. Каква грамадна сума би изгубила Америка, ако кокошкитѣ ѝ рѣшаха да направятъ стачка и да не искатъ да спасятъ яйца!

Прѣзъ настоящия мѣсяцъ, гр. Флоренция ще отпразнува четиристотинъ годишнината отъ изгоряванието на Савонарола обвиняванъ въ еретичество. Католическото священство, водено отъ архиепископа, ще отслужи тържественни религозни служби въ него-ва честь. Човешка работа. Единъ убива пророцитѣ, а неговия синъ или внукъ имъ отдава почести.

Както ся вижда съвършенното истрѣбление на слоновѣтъ, Хипотемуситѣ (рѣчни коне) и маймунитѣ скоро наближава. Правителствата на Северо-Источна Африка издаватъ закони за упазванието на тѣзи животни. Миналата година били продадени 97,660 маймунски кожи, когато въ 1894 год. били продадени 168,400 кожи оцѣнени за 1,025, 000 лева.

Индийскитѣ книги забраняватъ на жената да глѣда танцуващие, да слуша музика, да носи скъпоцѣни украсения, да черпи вѣждитѣ си, да яде сладки ястия, да сѣда до прозорци, или да ся глѣда въ оглѣдало, прѣзъ отсѫтствието на мжжя си. Тѣ позволяватъ на мжжя да остави жена си ако тя нѣма синове, ако поврѣжда имуществото му, ако го изобличава, ако ся кара съ други жени, или ако е расположена да зде прѣди той да е свършилъ обѣдътъ си. — Нѣкой отъ тѣзи правила би била добри и за нѣкои Български жени.

Въ 1890 год. въ Индия имало 22,600,000 вдовици, и отъ тѣхъ 13,878 били по доло отъ четири годишна възрастъ! Момичета

мъжду 10—14 години възраст имало повече отъ 12,000,000, и отъ тяхъ 174,500 били вдовици. Въ Индия има 16,000,000 вдовици повече отъ вдовци. На вдовиците е забранено да ся женятъ съ заплашване за най тъжко религиозно и социално наказание. Вдовицата нѣма никакви права — нито за врѣмето си, нито за имуществото си, нито за тѣлото си. Живота на Индянката вдовица е животъ на срамъ и унижение; той е една жива смърт.

Христианството ся роди верѣдъ Иудейство и Язичество. То бѣше принудено да намѣри послѣдователи отъ противниците си. Прѣсмѣта ся че неговия напрѣдъкъ бѣше както слѣдва:

Въ края на	1-й вѣкъ	500,000
" "	2	2,000,000
" "	3	5,000,000
" "	4	10,000,000
" "	5	15,000,000
" "	6	20,000,000
" "	7	25,000,000
" "	8	30,000,000
" "	9	40,000,000
" "	10	50,000,000
" "	11	70,000,000
" "	12	80,000,000
" "	13	75,000,000
" "	14	80,000,000
" "	15	100,000,000
" "	16	125,000,000
" "	17	155,000,000
" "	18	200,000,000
Въ год.	1877	400,000,000
"	1880	419,990,000
"	1890	492,865,000
"	1894	500,000,000

Напрѣдъкътъ на Мохамеданството въ 13-й вѣкъ, спрѣ за малко врѣме успѣхътъ на Христианството.

* *

Пѣтъ къмъ небето — обѣрни ся на дѣсно и върви напрѣдъ. — Спѣрджанъ.

Въ тѣмния облакъ на една велика скрѣбъ, хубавата дѣга на Божието обѣщане ся често вижда, ако поглѣднемъ на горѣ. — Чаплинъ.

Равенството на човѣците може да

извѣрши само чрѣзъ върховенството Божие. — Лордъ Биконсфилдъ.

Богъ понѣкога омива очите на чадата си съ сълзи, за да могутъ тѣ право да четътъ неговото провидение и неговите заповѣди — Д-ръ Кайлъръ.

Бѣди дѣрзостенъ да кажешъ Не. Да отрѣчешъ да извѣршишъ едно лошо нѣщо, е да направишъ едно добро нѣщо. — Г. Хербертъ.

Блаженни сѫ онѣзи които правятъ онова което трѣбва да правятъ. — Спѣрджанъ.

Който не иска да разсѫждава е прѣдразсѫдливъ; който не може да разсѫждава е глупакъ; и който не дрѣзнува да разсѫждава е единъ робъ. — Дръммондъ.

Великия фактъ е че живота е служба; единичкия въпросъ е: на когото ще слугуваме? — Фаберъ.

Истинския характеръ на човѣка, кога да е, ще излѣзе на яве. Человѣкъ може задълго врѣме да го укрие, нѣ ще дойде единъ денъ, когато неусѣтно, неволно, съ думи или дѣла, той ще го открие прѣдъ хората.

ДЕЛЪ ЗА ГОСПОДА.

Единъ пѣтникъ въ островъ Цейлонъ, придруженъ отъ единъ проповѣдникъ, който отивалъ да направи пастирски посѣщенія съгледалъ по пѣтътъ нѣкои какаови дѣрвеса бѣлѣжени съ буквата „х“. Любопитният спѣтникъ потиталъ проповѣдника: „Зашо нѣкои какаови дѣрвеса сѫ бѣлѣжени съ буквата „х“? Отговорътъ му билъ: „Зашо всяко дѣрво бѣлѣжено съ „х“, е дѣрво посвѧтено на Гостода. Той още забѣлѣжилъ че жената на този проповѣдникъ, когато приготвлява обѣда, турѣла за всѣкой членъ въ семейството по една шепа оризъ въ една делва, а въ друга делва която стояла близо до нея, но двѣ шепи. Той попиталъ добрата домакинка; а ми зашо туряшъ по двѣ шепи оризъ въ онази делва? Жената отговорила: „тази делва е посвѧтена на Госпада, и азъ когато готвя, помня Господа съ двѣ шепи оризъ“.

Прѣвелъз М. Дѣчевъ.